Nr. 282. w Srodę   dnia 2. Grudnia 1857.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr. na całe Prusy 2 tal.

INSERATY: 1 sgr. 3 fen. od wiersza na ½ szerokości przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 29. Listopada. — Jenerał Lamoriciere otrzymał pozwolenie przybycia do Francyi z powodu choroby swego syna. Tymczasem syn jego umarł.

La Presse donosi: Francya zrzeka się unii politycznéj Księstw naddunajskich i wnosi o połączenie Multan i Wołoszczyzny pod względem administracyi i cła. W każdem księstwie rok rocznie ma się zbierać dywan, co trzy lata nadzwyczajny dywan, złożony z deputowanych obu zwyczajnych dywanów, który radzić będzie o spólnych sprawach jako spólna reprezentacya obu księstw.

Lud na ogólnych wyborach wybierać będzie książąt Multan i Wołoszczyzny. Porcie zastrzega się ratyfikacya tego wyboru książąt.

Londyn, 30. Listopada. — Parowiec »Canada«, przybił z 174,000 dolarami w gotowiznie i wiadomościami z Nowego Jorku sięgającemi do d. 17. b. m. Giełda tam się polepszyła i zaufanie wracało. Kurs wekslów na Londyn stał 107 i 108½. Odbyt na bawełnę i pszenicę mały, na mąkę lepszy. Z Kalifornii przywieziono 1,176,000 dolarów w złocie. Ustały chałasy wyrobników. Co się tyczy wiadomości politycznych, wypowiedziano pewien rodzaj wojny w Utach Mormonom, sekretarz spraw zagranicznych Cass zawarł traktat z Nikaraguą i konwencyą z Kansas co do niewolników.

Hamburg, 30. Listopada. — W skutek upadłości domu Ulberg i Cramer wielki przestrach panował na giełdzie, ponieważ trudno przewidzieć, jak się interesa powikłają w skutek zaprzestania wypłat przez ten dom. Wiele bardzo poważanych domów przestało płacić. Kursa nominalne, interesa towarami ustały.

Turyn, 26. Listopada. — Independ. sądzi, że z 204 deputowanych 127 należy do środka i 77 do prawéj strony. W Modane znajdują się prochy do wystrzelania tunelu w górze Cenis.

Genueńskie dzienniki zamieszczają postanowienie izby oskarzającéj w sprawie więźniów politycznych. Onegdaj przywołano dowódzcę Vogliani z Genuy na konferencyą do tutejszego ministerstwa. Równie Selopis i inni członkowie stronnictwa ministeryalnego byli na długiéj konferencyi u hr. Cavoura.

Rzym, 33. Listopada. — Wczoraj święcił ojciec św. jałmużnika księcia Hohenlohe na arcybiskupa Edessy.

Neapol, 23. Listopada. — Turecki pełnomocnik Spitzer złożył w tych dniach listy zawierzytelniające.

Berlin, 1. Grudnia. — Najj. Pan raczył udzielić sekretarzowi powiatowemu Maerker w Solingen order orła czerwonego 4. klasy; a nadać burmistrzowi Weigeltowi w Lesznie tytuł nadburmistrza.

Berlin, 28. Listop. — Staatsanzeiger pisze: Przesilenie finansowe, które z Ameryki przeszło do Anglii i Niemiec, przyprawiło i u nas niejeden dom o upadek. Stosunkowo ofiary niebyły tak liczne i znaczne, zawsze jednak, jak to zwykle bywa w podobnych przypadkach, rzuciły powszechne niedowierzanie i niepokój w umysły. Nie uważamy za uzasadnione owo niedowierzanie. Stan naszego handlu i przemysłu jest zdrowym, niemasz powodu, dla którego możnaby się spodziewać zmniejszenia odbytu wewnętrznego w przedmiotach jednego lub drugiego rodzaju, a chociaż oddziaływanie stosunków zaszłych w Ameryce i Anglii przyprawiło o dotkliwe straty część naszego handlu i przemysłu i jeszcze przyprawiać będzie, to jednak podzielamy przekonanie, iż spokojne zapatrywanie się na położenie obecne i duch obywatelski mający na pieczy dobrze zrozumiany własny interes, wystarczą na przetrzymanie przesilenia bez dalszych wielkich ofiar.

Fakt atoli przyjąć należy, że niewszędzie panuje spokojne pojmowanie położenia i że niezaufanie nastąpiło, które daleko gorsze skutki pociągnąć za sobą może, aniżeli ich się spodziewać było można po najbliższych powodach. Owo niezaufanie wstrzymuje kapitały od zwyczajnego obiegu. Kupcy, przemysłowcy i producenci, o których zamożności rzeczywistéj powątpiewać niemożna, których atoli majątek w większéj lub mniejszéj części znajduje się w zapasach towarowych, które w obecnéj chwili niedadzą się spieniężyć, nieotrzymują wskutek tego zwyczajnych kredytów. Ztąd powstają trudności, które wedle natury rzeczy, powiększają niezaufanie i tak w naturalnym biegu, mogą sprowadzić stan zatrważający.

Z tego uczucia położenia obecnego powstało głośne życzenie, aby państwo z czynną przyszło pomocą i przez swój kredyt wypełniło przepaść, którą rozwarło niezaufanie w dotychczasowym kredycie prywatnym. Zwrócono przytem uwagę na środek, który w roku 1848 skutecznie użytym został, a mianowicie na puszczenie papierów w obieg, celem dania niemi kredytu na zapasy towarów i na papiery mające wartość. Państwo tymczasem powinno się wstrzymywać od chwycenia się tego środka, jakoteż od innych bezpośrednich wpływów. Niemasz powodów obecnie jak w roku 1848, które tłumaczyły wyjątkowo zaprowadzenie ówczasowych kas pożyczkowych. Od tego czasu w ogólności obieg pieniędzy w kraju i organa zaprowadzone do pośrednictwa w interesach kredytowych tak się rozwinęły, iż uciekanie się do takich środkow nadzwyczajnych bynajmniéj niejest uzasadnione.

Rząd będąc temi okolicznościami znaglony do unikania wszelkiego bezpośredniego występowania, nie spuszcza atoli z oka obowiązku, jaki na niego obecne położenie wkłada. Przesilenie obecne rozszerzając się daléj, zagroziłoby wszystkim gałęziom produkcyi ze stratami, któreby nietylko dotknęły pojedynczych, ale jeszcze nadwerężyły źródła saméj produkcyi. Zagroziłoby następnie szczególniéj pracującéj klasie, bo pod danemi stosunkami nastaćby musiało ograniczenie robót i przemysłowości. Na takie groźne następstwa bacząc rząd, widzi swój obowiązek do starania się, aby środki posiłkowe, których handel i produkcya w swoim naturalnym przebiegu używa, niebyły paraliżowane urządzeniami, które w zwyczajnych czasach poczytane być mogą za stósowne, ale w nadzwyczajnem położeniu rzeczy utrzymane, mogłyby wielki uszczerbek przynieść dobru pospolitemu.

Rząd mając ten obowiązek na uwadze, udzielił pruskiemu bankowi upoważnienie o które prosił, aby aż do dalszego udzielał pożyczki na fabrykaty w sposób podobny, jak to dawniéj dawały kasy pożyczkowe. Bank znajdował się w położeniu, do rozszerzenia swoich interesów w sposób umówiony. Nie ograniczył dotychczasowego kredytu, zmniejszyły się w nim interesa wekslowe, obieg jego not pomniejszył się a zapas gotowizny powiększył. Część zasobów mógł więc użyć na powiększenie lombardu, bez ograniczenia dawniejszego kredytu.

Rząd niemógł na tem zaprzestać. Bark niechcąc swych obowiązków tak względem siebie jako też innych nadwerężyć, może tylko część małą swoich funduszów obracać na lombard, a mianowicie bank pruski, będąc przez prawa swe zasadnicze do tego ograniczenia obowiązany. Może tylko w miernym rozmiarze dopełniać tego, o co teraz chodzi, jeżeli więc ma być cel osiągniętym, potrzeba mu przyjść w pomoc innemi kapitałami.

Téj pomocy stawiają przeszkody prawne ograniczenia procentów. Od przydłuższego czasu poszukiwanie kapitałów podniosło stopę procentową w stosunkach kupieckich i przemysłowych. Stopa diskontowa, przez którą ów procent się wyraża podniosła się tak za granicą, jakoteż u nas daleko wyżéj przy pożyczkach nad pozwoloną prawną stopę. Skutkiem tego naturalnym, kapitały wstrzymują się od takich umieszczeń przy których prawa dozwalają wymawiania sobie tylko mniejszych, jak przy dyskontowaniu procentów, a mianowicie przy pożyczkach z zastawianiem rzeczy ruchomych, należytości lub papierów wartość posiadających. Producenci i przemysłowcy w chwilach przesilenia głównie takich poszukują pożyczek, bo w takich czasach trudno dostać pożyczki na rewersa lub weksle, od których wedle starego prawodawstwa nie ma dla kupców ograniczonego procentu. Prawne ograniczenia procentu przeszkadzają więc w czasach krytycznych szczególniéj powiększeniu się kredytu osobistego za pomocą innego zabezpieczenia, powiększają niedostatek kredytu i paraliżują środki na których stoi handel i produkcya w skutek natury stosunków.

Przy tem położeniu rzeczy niechodziło rządowi o roztrząsanie bardzo wątpliwego pytania, czyli ograniczenie stopy procentowéj jest usprawiedliwione lub nie, tylko o to: czyli te ograniczenia chwilowo odpowiadają panującym stosunkom. Wyłożone właśnie powody nie pozostawiają żadnéj wątpliwości, że pytaniu temu zaprzeczyć należy i włożyły na rząd obowiązek, do usunięcia chwilowo owego ograniczenia. Z uznaniem tego obowiązku wiązała się konieczność niezwłocznego działania. Jeżeli zawieszenie ograniczeń procentowych ma wpływ wywrzeć, natenczas powinno natychmiast nastąpić, niemoże przeto przechodzić drogą prawodawstwa konstytucyjnego. Potrzeba było pod odpowiedzialnością rządową wydać rozporządzenie z góry.

Takie rozporządzenie zostało wczoraj przez podpis najwyższy dopełnione.

Potrzeba bezpośrednia wymagała zawieszenia ograniczeń procentowych na takie prawne interesa, w których wierzycielowi stawia się bezpieczeństwo za pomocą ruchomości, należytości lub papierów wartość mających. Na tem ograniczyć się nienależało. Niemożna było stopy procentowéj w pożyczkach niezabezpieczonych ograniczyć, skoro ją uwolniono od wszelkich ograniczeń w pożyczkach zabezpieczonych; nieinaczéj obchodzić się można z pożyczkami zabezpieczonemi rzeczami nieruchomemi, jak z pożyczkami zabezpieczonemi ruchomościami. Natomiast trzeba było ograniczyć to rozporządzenie pod dwojakim względem. Naprzód wymagał wzgląd na konstytucyjny przeciąg czasu zebrania się sejmu, aby skutek tego rozporządzenia był ograniczony na prawne interesa, które w ciągu trzech nadchodzących miesięcy, a więc do końca Lutego będą zawierane. Byłoby więc przekroczeniem potrzeby i przesądzo-

noby kwestyą względem praw lichwiarskich, gdyby w interesach zawieranych w przeciągu owych trzech miesięcy umawiano wyższe, aniżeli dozwolone prawem procenta bez żadnego ograniczenia czasu, a więc w interesach, któreby po wielu latach dopiero kończyły się. Wyznaczono więc 12 miesięcy od rozpoczęcia zobowiązania, jako czas najdłuższy, na który dozwolone jest wymawianie sobie procentów.

— Nasi szewcy ogłosili w gazetach, że w skutek podrożenia skóry są znagleni podnieść ceny butów i trzewików. Teraz na wszystkich jarmarkach, a mianowicie na jarmarku w Frankfurcie nad Odrą, cena skóry cielęcéj spadła z 150 na 80—100 tal. Spodziewamy się, że teraz buty mieć będziemy tańsze i że nie będą się szewcy tłumaczyli jak piekarze, iż póki niewyrobią droższych zapasów swoich, dopóty z ceny niespuszczą. Najlepiéj więc będzie się udawać do tych, którzy nie wielkie mają zapasy, bo ci prędzéj przyjdą do skór tańszych.

— Minister spraw zagranicznych bar. Manteuffel przesłał następujący okólnik dotyczący spraw Księst Naddunajskich. datowany z Berlina dnia 11go Listopada r. b. do ajentów dyplomatycznych swego rządu.

»Mam zaszczyt przesłać Panu w załączeniu odpis depeszy, którą mi pełnomocnik turecki, jako odnoszącą się do spraw Księstw Naddunajskich, udzielił. Przekonasz się Pan z tege dokumentu. że Porta ottomańska wznawia dawniejsze swe protestacye przeciwko idei połączenia politycznego obu tych krajów, które uważa za przeciwne najważniejszym swym interesem, nieopierając się jednakże tożsamości niektórych praw w obu państwach.

To nowe doświadczenie Porty nie jest tego rodzaju, aby rząd królewski sprowadziło z drogi, którą dotąd postępował we wszystkich kolejach sprawy Księstw; będzie on czekał z orzeczeniem swojem aż dywany wyrażą swoje życzenia i kongress paryski się zgromadzi.

Okólnik turecki zdaje mi się być napisanym pod wpływem wielkiéj nieufności przeciwko dywanom. Ubolewam nad tem. gdyż szczerze pragnę widzieć o ile można, wzmocnione węzły moralne, łączące ludność prowincyj naddunajskich z rządem sułtana, lecz niemniéj przez to uważam obecne dywany, jako organy kraju prawnie zwołane i ukonstytuowane, a tem samem mające prawo dopełnienia obowiązku, jaki traktat paryski na nie włożył. Wyjaśnienia nam napesłane nie budzą zresztą we mnie obawy, aby zgromadzenia te do tego stopnia działały wbrew interesom i obowiązkom swoim, iżby nie uszanowały zwierzchniczych praw Porty.

Cokolwiekbądź, zdaje nam się, że Porta przyczyniłaby się tylko do szczęśliwego wypadku narad Dywanów, gdyby chciała zrzec się, że Porta przyczyniłaby się tylko do szczęśliwego wypadku narad dywanów, gdyby chciała zrzec się swéj postawy często biernéj i wziąść inicyatywę, jakiéj nikt jéj zaprzeczyć nie może, jako mocaęstwu zwierzchnicoemu, wyrażając się dobitniéj w przedmiocie pożądanych i według jéj widzenia rzeczy przypuszczalnych reform. Dla tego z zadowoleniem zwróciliśmy uwagę na ustęp depeszy Aali baszy, w którym jest mowa o tożsamości praw administracyjnych i spodziewamy się, że minister ottomański zechce pod tym względem udzielić dokładniejszych i zupełniejszych wyjaśnień.«

Przyjmij Pan itd. (podp.) Manteuffel.«

Królestwo Polskie.

Warszawa, 26. Listopada. — Rada administracyjna Królestwa postanowiła: Ksiądz Jan Jastrzębski, postanowieniem rady administracyjnéj z dnia 30. Kwietnia 1856 r. na konfiskatę majątku skazany, wraca do używania praw cywilnych od 28. Lipca r. b., jako daty najwyżéj udzielonego mu ułaskawienia. Majątek, jakiby od téj daty stał się jego własnością, nie ulega już konfiskacie, któréj skutki rozciągają się tylko do funduszów wykrytych lub wykryć się jeszcze mogących, jakie tenże Jastrzębski przed datą wyrzeczenia konfiskaty posiadał, lub też jakie na niego po tę datę jakiembądź prawem przypadają.

Rosya.

Petersburg, 15. Listopada. — W celu zmniejszenia wydatków skarbu na flotę, najj. cesarz na d. 29. Lipca rozkazał części kompletu obecnego niższych stopni ekwipażów gwardyi i floty, tudzież rot portowych, dać urlop czasowy, na zasadach wskazanych ministerstwu marynarki. Uwolnienie i wysłanie do okolic rodzinnych niższych stopni na urlop czasowy, mają być dokonane na zasadzie przepisów na dniu 14. Sierpnia 1856 r. dla wydziału marynarki najwyżéj zatwierdzonych, a dotyczących urlopów nieograniczonych, tudzież na zasadzie prawideł na 29tym Lipca r. b. najwyżéj zatwierdzonych, do których stosować się również należy przy powołaniu tychże niższych stopni. na skutek żądania departamentu inspektorskiego ministerstwa marynarki z urlopu czasowego.

Francya.

Paryż, 26. Listopada. — Sesyą ciała prawodawczego otworzy w następną sobotę nie cesarz osobiście, ale minister stanu pan Fould w pałacu Bourbonów, i zamknie ją po rostrzęseniu wyborów. Mam przed sobą listy donoszące, że pierwszy ukaz o emancypacyi właścian w Rosyi będzie-ogłoszony w imieniny zmarłego cesarza t. j. 6. Grudnia. Arystokracya uprzedzona o tym środku przyjmie go z pełnem zadowoleniem.

— Znany pisarz Bakunin znajduje się w Tobolsku, gdzie jest wolnym i nosi się po cywilnemu.

— Jenerał Murawiew, gubernator zachodniéj Syberyi znajduje się w Paryżu, niemniéj i jenerał-adjutant Mansurow.

— Mówią, że w Petersburgu gotują się na energiczną wyprawę przeciw Chinom, kilka okrętów wysłano już na morze Czarne i jenerał Kisselew tu, a hrabia Chreptowicz w Londynie, mają mieć polecenie okazać rządom tym potrzebę ekspedycyi wielkiéj przeciw Chinom.

— Pan Dupin przyjmowany był przez cesarza w którego ręce złożył przysięgę wierności. Chociaż pan ten ma lat 75, jest jednak nader rzezkim. Ojciec jego prosty chłop, umarł mając lat 92, a matka jego 86. Mówią, że pan Dupin wkrótce podniesie głos swój w ważnych sprawach, dotyczących konfliktu między trybunałem kasacyjnym i wielą cesarskiemi sądami.

— Dziś zniżył bank dyskonto swoje o jeden procent. Na giełdzie naszéj postanowienie to miłe wywarło wrażenie, późniéj powątpiewano o prawdzie téj wiadomości. Postanowienie to bowiem nie wywieszono na giełdzie, i wszystkie kursa poupadały na nowo. Przyczyną tego nie jest atoli samo tylko postanowienie, ale także złe wiadomości ciągle z Londynu nadchodzące.

— Wczoraj nastąpiony powrót ministerstwa stanu pana Foulda dał powód do pogłoski, że rząd angielski nakłonił się do projektu rządu francuskiego względem Księstw Naedunajskich i że ułożono podstawę do nieustającéj konwencyi między bankami tych dwóch narodów.

— Jutro albo pojutrze ogłosi Monitor nominacyę pana Chodzki na profesora literatury słowiańskiéj.

Paryż, 27. Listopada. — Odkąd minister stanu p. Fould wrócił, mówią dokładniéj o projekcie ułożonym przez Francyą w sprawie Księstw Naddunajskich. Projekt ten ma proponować połączenie administracyjne i celne, coroczne zgromadzenie Dywanów i trzyletnie zgromadzenie nadzwyczajnego Dywanu dla załatwienia spraw wspólnych. Obaj hospodarze mają być obierani przez lud i potwierdzani przez Portę. Patrie zapewnia, że Turcya nie wymieni specyalnego pełnomocnika dla najbliższych konferencyj paryskich. Zastąpi ją poseł Mehemet-Djemil-Bey.

— Dzisiejsza giełda była bardzo przytłumiona, co sprawiły wiadomości o upadłościach niektórych domów niemieckich w Niemczech północnych jako i to, że gruchnęła wieść o ogłoszeniu stanu oblężenia w Lionie. Wieść ta jest atoli czystą pogłoską, bo nie chwycił się rząd w Lionie żadnych środków nadzwyczajnych.

(Kor. Cz.) Monitor donosi, że goście w Compiegne pożegnali cesarstwo, i wkrótce cesarstwo sami powrócą do Paryża. Na ostatnich łowach sobotnich, cesaz rzucił się w łódkę i popłynął na środek stawu do którego schronił się był sforsowany jeleń. Kilkoma strzałami pistoletowemi dobił zwierza. Cesarzowa odwróòiła oczy niechcąc patrzyć na ten czyn morderczy (jest to właśnie jéj wyrażenie). Późniéj miało miejsce Hallali i suta przekąska.

Czy po rozrywkach monarszych nastąpią ważniejsze zajęcia? Czy konferencya tylokrotnie w różnych terminach zapowiadana zbierze się nakoniec? To jest jeszcze rzeczą wątpliwą. To tylko pewna, że nic stanowczo w tym roku nie będzie przedsięwzięte. Co do polityki wewnętrznéj, ciało prawodawcze zwołane na 28. Grudnia, zajmie się tylko sprawdzeniem ważności wyborów i nawet przez cesarza nie będzie otwarte. Dopiero w Styczniu zapowiadają sesyą obu izb na któréj przedstawione zostaną ważne projekta między pierwszemi zaś, zniesienie prawa z r. 1807 ograniczającego stopę procentu. Od czasu jak bank uzyskał możność podniesienia eskompty, proceut prawny stał się sprzecznością która musi ustąpić przed parciem logiczném rzeczy. Jak można sumiennie potępić jako lichwiarza pożyczającego, na 5 lub 7 proc. kiedy najpierwsza instytucya w kraju ma prawo pożyczać na dziesięć.

Na zewnąlrz sprawa Księstw Naddunajskich daje bez wątpienia przedmiot do częstych negocyacyi, bo z natury swéj nie może być na harc jawniejszéj dyskusyi wyprowadzoną, dopóki ją należycie w skrytości gabinetów nie przypotują. Jest polityką niektórych dworów zwlekać rzecz i zyskiwać na czasie, na tym wielkim pomocniku dyplomatycznych rozwiązań. Turcya bezowocnie mnoży piśmienne reklamacye, bo są to zawczesne uprzedzania postanowien konferencyi. Na troskliwość z którą broni Porta otomańska praw swoich do prowincyi naddunajskich możnaby jéj przytoczyć nie jeden czyn poprzednio dowodzący jak mało o nie dbała. A mianowicie kiedy w 1829 r. chciała te prowincye zupełnie Rosyi odstąpić przy traktacie adryanopolskim w zamian za koszta wojenne wymagane przez to państwo i dziesięcioletnie zajęcie tych prowincyi jako zakład. Jeżeli jak się zdaje, unia administracyjna z hospodarem dożywotnim wyniknie z obrad konferencyjnych, to rezultat ten nikogo niezadowolni a kwestyę przedłuży ale nierozwiąże. Prawda że jest to cecha wszystkich czynności dokonanych na Wschodzie od lat 30.

Jeszcze Anglicy dużo mają do czynienia w Indyach by powstanie stłumić, a więc wypadnie im bezwątpienia łącznie z Francyą w Chinach czynny brać udział. Casarz niebieskiego państwa nie myśli bynajmniéj zastósować się do żądań europejskich mocarstw. Nie ma więc wprawdzie wiadomości od posłannika francuskiego o skutku jego misyi. Ale opór stawiony Anglikom, uzbrajania się a nawet jak mówią budowanie floty, nie każą wątpić, że dyplomacya nie będzie w stanie załatwić rzeczy. Z drugiéj strony Rosya także występuje z żądaniami swemi, z których główne i najwięcéj sprzeczne z obyczajem chińskim jest przyjęcie stałego Rosyi ambasadora w Pekinie.

Misya pana Putiatina będzie bodźcem dla Anglii do spiesznego działania w Chinach. Bo Anglia głównéj swéj antagonistce w Azyi nigdzie się nieda wyprzedzić; pomimo że co do Chin może być bardzo spokojna. Zbyt wielka pustynia oddziela Rosyą od Chin, żeby z téj strony miała być groźną.

Porażka partyi klerykalnéj na wyborach do izby deputowanych w Piemoncie jest już w obecnéj chwili rzeczą niewątpliwą. Z wiadomych obiorów dwie trzecie części są ministeryalne. Jest to wielkie zwycięztwo ze względu na wpływ i działanie stronnictwa przeciwnego. Dla rządu cesarza Napoleona III. tryumf gabinetu Cavoura jest daleko sympatyczniejszy niż wyniesienie liberalnego stronnictwa w Belgii. Wszakże z zakazu dzienników mniéj więcéj myślą rządową natchnionych wioać, że nie ma obawy ze zmianą polityki gabinetu belgijskiego miało nastąpić nawet lekkie między obydwoma rządami oziębienie.

Anglicy bawiący w Paryżu, protestowali w dziennikach przeciw opisom morderstw i okrucieństw popełnionych w Indyach przez ich współrodaków. Protestacyą poparli dowodami czerpanemi w dziennikach angielskich, lub korespondencyech prywatnych. Wiadomo, że dokumenta rządowe nie robią żadnéj wzmianki o podobnych okropnościach. Chwalebne jest oburzenie Anglików, pociesza nas ich protestacya i przyjmujemy je z ufnością. Czyżby jednak nie było stosowniéj, przestrzedz dzienniki angielskie, ażeby się wystrzegały przedwczesnych okropnych pogróżek? Te to właśnie zżymsnia się epileptyczne John Bulla przed zwycięztwem sprawily, że dziś okropnościom po dokonanym czynie, opinia publiczna łatwo daje wiarę.

Był czas, zaraz po wybuchnięciu powstania w Indyach, że Anglicy masami Paryż opuszczali. Teraz znowu Amerykanie tłumnie biegną do statków parowych, tak ich napędza do siedzib rodzinnych kwestya finansowa. Miejsca wypróżnione nowi zapełniają przybysze. Są niemi Rosyanie. Listy po hotelach i domach najmowanych świadczą, że liczba ich nadzwyczajnie się zwiększyła. Dziennik Patrie winszuje handlowi zmiany klienteli i ma słuszność. Po upadku milorda angielskiego, który jak wiadomo od lat trzydziestu przekształcił się w rachunkowego i przezornego turystę, książe rosyjski jest typem hojności, przedmiotem pożądań i westchnień wszelkiego rodzaju handlu.

Tym razem Patrie twierdzi, że księgarnie i drukarnie nadzwyczaj od

Moskali zyskują. Masę książek wyprawiają oni do swoich siedzib. Cieszyć się wypada z téj pochopności do czytelnictwa, bo jeżeli zapowiadane usamowolnienie włościan nastąpi, to i na Rosyan kolej przyjdzie opusoczać Paryż, a wtenczas nabyte książki i nabyte we Francyi wiadomości, bardzo im się przydadzą na gruncie przez zniesienie pańszczyzny osierociałym.

Założono niedawno na rue de le Seine 31 Cercle de la presse scientifique, (Klub prasy naukowéj). Na pierwszem zgromadzeniu p. Thomé Gramond, o którego projekcie tunellu łączącago Francyę z Anglią już wam donosiłem, wyłożył właśnie całą ekonomią wspomnionego projektu dołączając przedstawienie porobionych zbiorów geologicznych. Wykład miał być jasny, prosty i przekonywający. Inżynier rosyjski p. Komarow robił niektóre objekcye, pan Gamond szczęśliwie je odparł.

Hr. Stanisław Kossakowski, chwilowo bawiący z rodziną w Paryżu, wydał dziełko po francesku, traktujące o medycynie praktycznéj i dwie sztuczki dramatyczne pod tytułem: Le Comte Tristan de la Réverie i Surprise. Czytane w poufnem gronie przed wyjściem na świat zyskały miłe przyjęcie.

Szczególniéj w pierwszéj dowcipnie scharakteryzował autor jednę z najznakomiciéj potężnych, ale zarazem oryginalnych intelligencyi kraju naszego. Szlachetnieby się odpłacił przedstawiony, gdyby użył dowcipu swego na uderzenie w jedyną słabą stronę płodów autora, to jest, że są w nie polskim pisane narzeczu. Francuzczyzna nie pozostawia nic do życzenia, cóżby to było żeby szlachetny hrabia po polsku tak napisał!

Teraz wyjeżdżają licznie zaproszeni goście na wielkie łowy do hr. Ksawerego Branickiego w jego zamku Montrésor. Ks. Napoleon zaszczyca obecnością to zgromadzenie. Książe lubi dosyć tego rodzaju rozrywki, ale są mu nierównie przyjemniejsze w domu takiego gospodarza i w gronie takich gości. Nie pierwszy to raz jest podejmowany i nie pierwszy raz powtarza swoje zadowolenie.

Ponieważ Monitor ogłosił, mogę więc i ja bez obrażeoia skromności, powtórzyć artykuł dziennika nządowego, dotyczący właśnie jednę z osób, które brać będą udział w łowach w Montrésor.

Monitor tak się wyraża:

»Laska bardzo ciekawa ofiarowaną została J. C. W. księciu Napoleonowi przez p. doktora Gołęzowskiego. Laska ta zrobiona z jednéj sztuki kości słoniowéj, kupiona była przed kilku laty w Paryżu i zabrana do Litwy przez Polaka pana Stanisława Ratyńskiego, któren ją w darze ofiarował panu Janowi Kobylińskiemu, sekretarzowi izby szlacheckiéj gubernii mińskiéj, znanemu lubownikowi ciekawości historycznych i posiadaczowi dosyć rzadkiego w tym rodzaju zbioru. P. Kobyliński spacerując niedawno w Mińsku z p. Otonem Homrath, upuścił tę laskę, w skutek czego złamała się i wyleciała z wnętrza karteczka zwinięta, zawierająca o familii cesarza Napoleona rodzaj patryotycznéj przepowiedni, którą wypadki potwierdziły. Karteczka ta napisana pod dniem 22. Sierpnia, to jest w dzień śmierci pułkownika la Bédoyère te zawiera słowa:

»Roku pańskiego 1815 a panowania Ludwika XVIII. (data widać przez ironię jest dana) laska ta była (est venue) u p. Lepage puszkarza cesarza Napoleona W., który chociaż nieobncny, po raz drugi odżyje (pourra reparaitre) jeszcze w swojem plemieniu szlachetnem i niewygasłem. Biada tym, którzy śmią szkalawać tago wielkiego męża, chociaż nie był i on bez błędu.

La Bédoyère umarł. Krew jego woła o pomstę.

Dnia 22. Sierpnia. Lepage.

Ludwik upragniony (Louis le Désiré) panować będzie jeszcze lat 21 swoim sposobem.« (Zapewne chciał powiedzieć podług jego rachuby.)

Anglia.

Londyn, 26. Listopada. — Morning Post zaprzecza, aby rząd angielski ustanowił był bióra po różnych miejscach celem ściągania do wojska angielskiego cudzoziemców. Z początku zaraz mówi to pismo, ustanowiono powstanie indyjskie przytłumić bronią angielską. Krwią angielską zdobyliśmy Indye i tylko angielską krwią otrzymać je także możemy. Nie idzie tu o pieniądze albo żołnierzy jurgeltnych, nie o bogactwa, nie o legiony zagraniczne; idzie o energią i odwagę narodową, o ducha przedsiębiorczego, o moc Anglii. Gdzie tych nie ma przymiotów, nie oswobodzi nigdy werbowanie cudzoziemców, nigdy nie podniesie sławy naszéj. Okażemy przecie światu, że nie tylko w pełności posiadamy te przymioty, ale że nigdy nie byliśmy zdolniejsi do prowadzenia wojny, że Anglia nigdy nie była lepiéj uzbrojoną i bardziéj ochochą, jak dziś, jako zaborcza potęga, zachować swoje stanowisko na czele narodów.

Galicya.

Lwów, 24. Listop. — Korespondent lwowski pisze do Czasu: w chwili, gdy miałem kończyć list mój, nadeszła smutna wiadomość, że sz. i kochany powszechnie jenerał Józef Dwernicki w 82 roku wieku swego, tknięty apopleksyą dokonał życia d. 23. Listop. w Łopatynie, gdzie w domu Adama hr. Zamojskiego obecnie mieszkał o dwie tylko mile od miejsca, gdzie ostatnią stoczył bitwę.

Portugalia.

Lizbona, 16. Listop. — Wczoraj umarł tu patryarcha kardynał. Wyjątkowo pochowano go z wszelką uroczystością. Liczba mieszkańców wyszłych z miasta z powodu panującéj zarazy wynosi więcéj niż 30,000. Febra powiększa się coraz bardziéj.

Kronika miejscowa.

Leszno, 28. Listop. — W naszéj okolicy o niczém innémn iemówią, jak o wielkich upadkach dwóch dziedziców, z których jeden Polak drugi Niemiec ze Szląska. Mówią, że na pierwszym wiele tracą żydzi, bo wysokie weksle nie są przyjmowane z powodów, których tu wyłuszczać niechcemy, gdyż rzecz nie jest jeszcze zupełnie wyjaśniona. Drugi ze Szląska tu przybył i upadł, a wieś jego zabrano pod administracyą. — Na naszéj stacyi nadchodzą pociągi z Poznania bardzo nieregularnie, a to z powodu przewłok w Krzyżu. Z tego powodu chcąc stanąć w Wrocławiu na czas, pociągi zatrzymują się tylko na chwilę po stacyach, a podróżni wystawieni są często na takie niedogodności, iż wolą zostawać po stacyach, aniżeli się wystawiać na niezaspokojenie potrzeb koniecznych. — U nas panują katary, kaszle i grypa w skutek panującego złego powietrza. Po szkołach kaszli młodzież tak, że często jest nawet przerwa w naukach. Wielki mamy niedostatek wody i niemasz jéj do pojenia bydła.

Rozmaite wiadomości.

— Księgarnia S. H. Merzbacha, donosi, że w poniedziałek, dnia 30. b. m., wyjdzie tom 1szy pism ś. p. Adama Mickiewicza, z portretem autora. Szanowni prenumeratowie zgłoszą się po odbiór tego tomu.

— Lola Montez robi ogromne furore w Ameryce, literackiemi wieczorami na wielką skalę. Wstęp na nie jest ogromnie trudny, a liczba kandydatów coraz się wzmagająca. Tameczne gazety wiele piszą o dowcipie téj tak słynnéj i awanturniczéj podróżniczki, ożywiającym zgromadzające się w jéj domu grono pierwszych znakomitości amerykańskich.

— Każda wiadomość zespolona z ogólnem dobrem piśmiennictwa ojczystego, nie może być dla powszechności zbyteczną, udzielamy przeto wyjaśnienie dotyczące ksiąg wpisowych dla uczni uniwersytetu przeznaczonych. Kilka lat temu, gruntownie uczony E. F. Appelt, w dziele swojem o »Reformie astronomicznéj,« widział w jeniuszu Kopernika zwykłą samodzielność umysłu niemieckiego. Nie mógł jednak niewiedzieć, że ten astronom zapisał się w Padwie do album Polaków, za świadectwem Pappodopoli, historyka tego uniwesytetu. Nietylko księgi wpisowe dla każdego narodu były różne, ale i prawa senatu najpilniéj strzegły, żeby w tem niezaszła omyłka. Co do pierwszego Stefan Batory zapisał się do album węgierskiego; Uriel z Gemingen, Tomasz Finck, Hieronim Wolff z Recyi, Joachim Vadianus ze Szwajcaryi, do księgi wpisownéj Niemców; Maciéj zaś Miechowczyk, Mikołaj Kopernik, Jan Kochanowski, St. Reszka, Hieronim Powodowski, Wojciech Rościszewski, St. Łubieński, Jan Sobieski, do album polskiego. Każdy ze słuchaczy przy wpisie, winien był podać do księgi imie, nazwisko, narodowość i miejsce pobytu. W wątpliwości wynikłéj o pochodzenie, władza triumwiralna ze złożonych dowodów kwestyę rozstrzygała. Gdyby zaś ktokolwiek z zapisujących się ukrył swoją narodowość i mylnie ją podał, ten ściągał na siebie karę utraty przywilei, o które się ubiegał »fructu quaesiti privilegii mulctantur.« Te są ścisłe przepisy senatu weneckiego, dowodzące na drodze prawnéj narodowości Kopernika. (Pappodopoli t. I. str. 144.)

— O Rossinim, który się wielkiem odznacza skąpstwem, powiadają, że gdy deputacya z miasta jego rodzinnego przyszła mu oznajmić, że miasto chce mu posąg postawić, zapytał, wieleby taki posąg kosztował. »Około 10,000 skudów,« odpowiedziano. »Dajcie mi połowę tego, rzekł kompozytor, a ja sam stanę na piedestale.«

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 1. Grudnia 1857.

Zyto (węcpel po 25 szefli) z początku słaby pokup, późniéj żywszy, a w końcu szło od ręki, wypowiedziano 450 wencpli, na bieżący miesiąc $31\frac{1}{2}$ do $\frac{2}{3}$ pł., na Styczeń $32\frac{1}{4}$—$\frac{3}{4}$ pł. i list., $\frac{1}{2}$ pien., na wiosnę 35 pł., na Kwiecień Maj 36 list., $35\frac{2}{3}$ pien.

Okowita (beczka po 9600 $\frac{0}{0}$ Trallesa) wypowiedziane 50,000 kwart, chętnie przyjęto, na miejscu (bez beczki) $14\frac{1}{3}$—15 (z beczką) na bieżący miesiąc $14\frac{1}{12}$—15 pł., $\frac{1}{6}$ list., na Styczeń Luty $15\frac{5}{12}$ pł. i pien., $\frac{1}{2}$ list., na Luty $15\frac{1}{3}$ pł., $\frac{3}{4}$ list., $\frac{1}{2}$ pien., na Luty Marzec $15\frac{3}{4}$—$\frac{5}{6}$ pł., 16 list., na Marzec Kwiecień $16\frac{1}{3}$ pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 30. Listopada.

Pszenica 50—64 tal.

Żyto 39—40 tal., na Listopad 40—$39\frac{1}{4}$ tal., na Listopad Grudzień i Grudzień Styczeń $39\frac{3}{4}$—39 tal., na Styczeń Luty 40—$39\frac{3}{4}$ tal., na wiosnę 42 do $41\frac{3}{4}$ tal., na Maj Czerwiec $42\frac{1}{2}$ tal.

Pszenna mąka Nr. 0. $5\frac{1}{4}$—$4\frac{5}{6}$ tal., Nr. 0—1. 5—$4\frac{1}{2}$ tal.

Żanna mąka Nr. 0. $3\frac{1}{2}$—$\frac{1}{4}$ tal., No. 0—1. $3\frac{1}{6}$—$2\frac{11}{12}$ tal.

Jęczmień 39—43 tal.

Owies 29—35 tal., na Listopad 28 tal., na wiosnę $30\frac{1}{3}$ tal.

Groch do gotowania 65—76 tal., na paszę 54—60 tal.

Olej rzepiowy $12\frac{5}{6}$ tal., na Listopad $12\frac{7}{8}$—$\frac{3}{4}$ tal., na Listopad Grudzień $12\frac{5}{6}$ tal., na Grudzień Styczeń $12\frac{3}{4}$ tal., na Kwiecień Maj $12\frac{11}{12}$ tal.

Olej lniany $14\frac{1}{3}$ tal., na Listopad $14\frac{3}{4}$ tal.

Okowita 18—$17\frac{3}{4}$ tal., na Listopad $18\frac{1}{4}$—$\frac{3}{8}$—$\frac{7}{8}$ tal., na Listopad Grudzień $18\frac{1}{8}$—$\frac{1}{4}$ tal., na Grudzień Styczeń $18\frac{1}{4}$—$\frac{3}{8}$ tal., na Styczeń Luty $18\frac{3}{4}$ tal., na Luty Marzec $19\frac{1}{4}$ tal., na Marzec Kwiecień 20 tal., na Kwiecień Maj $20\frac{1}{2}$ tal., na Maj Czerwiec $21\frac{1}{2}$ tal.

Szczecin, 38. Listopada.

Pszenica 58—61 tal., na wiosnę 63 tal.

Żyto 37—$37\frac{1}{2}$ tal, na Listopad $37\frac{1}{2}$ tal., na Listopad Grndzień $37\frac{1}{2}$ tal., na wiosnę 42 tal.

Olej rzepiowy na Listopad $12\frac{1}{4}$ tal., na Kwiecień Maj 13 tal.

Okowita na Listopad $20\frac{1}{2}$ pct., na wiosnę 18—$17\frac{3}{4}$ pct.

Przybyli do Poznania 1. Grudnia.

BAZAR: ks. Amman z Wolsztyna, Lewandowski z Obry, Iłowiecki z Ryńska, Budziszewski z Książa, Rekowski z Gorazdowa, Skórzewski z Broniszewic.

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Weicker z Mannheimu, Schirmer z Berlina, Göthe z Heidelberga, Nerlich z Śmigla, Dittrich z Wrocławia, Baumann z Gliwicy.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: List z Piły, hr. Grabowska z Łukowa, Loga z Janowca, Magnuski z Kempna, Lüdemann z Sędziwojewa, Kantorowicz z Piły, Eisig z Elherfeldu, Koch z Moguncyi, Lindenthal z Lipska, Möller z Gdańska, Cohn i Jakobiński z Gniezna.

HOTEL DU NORD: hr. Mielżyński z Miłosławia, Koczorowski z Jasina Wilkszycka z Ryńska, Nitzkowski z Bydgoszczy, Herzog z Oborzysk.

POD CZARNYM ORŁEM: Nitze z Żernik, Kierski i Sulerzycki z Połażejewa, Szołdrzyńska i Wendorf z Pruśca.

HOTEL BERLINSKI: Everken i Bänsch z Kurnika, prob. Bienert z Gościejewa, Bischof z Radomska.

POD KORONĄ: Kollak z Pniew, Joachim z Lwówka, Cohn z Grodziska, Pinner z Międzychodu.

POD TRZEMA LILIAMI: Böhmer z Szczecina, Israel z Pniew.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: Wilhelm z Liverpoolu, małe Garbary 7.

Trzeci wykład publiczny
Towarzystwa zwolen. n. przyr. w środę d. 2. Grudnia b. od 5—6. godz. wieczor. w sali Gimnazyum Fr. W.
Bilety w księgarniach Panów Żupańskiego i Doepnera.

Sekretarz Dyrekcyi Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie

ma zaszczyt zawiadomić Szanownych PP. Artystów malarstwa i rzeźbiarstwa oraz rysunków architektonicznych, że Wystawa dzieł sztuki przez Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych zarządzona, otwiera się w dniu 1ym Lutego 1858 r.

Dyrekcya ma nadzieję, że Panowie Artyści jak lat poprzednich tak i w tym roku wzbogacą płodami swemi Wystawę, która z każdym rokiem staje się coraz okazalszą i obfitszą w znakomite utwory krajowego artyzmu.

Uprasza zarazem Sekretarz, aby osoby na Wystawę dzieła swe przesyłające, raczyły takowe przed terminem otwarcia do Krakowa expedyować, czy to wprost pod jego adressem lub przez swych komisantów.

Zawiadamia również, iż tylko do 1go Kwietnia przyjmowane będą spóźnione przesyłki na wystawę roku 1858.

Kraków, 23. Listopada 1857.

Walery Wielogłowski,
Sekretarz Dyrekcyi.

Wielka aukcya porcelany.

W środę dnia 2. Grudnia r. b. i dni następnych, przed południem i po południu sprzedawać będę przez publiczną licytacyą najwięcéj dającemu za gotówkę na **rachunek zamiejscowego domu handlowego w kramie narożnym w Buscha Hotelu Rzymskim przy placu Wilhelmowskim Nr. 1.**

znaczną partyą białéj i pozłacanéj porcelany,

jako to: talerze, filiżanki, półmiski owalnne i okrągłe, serwisy do mycia, wazy, sosierki, kabarety, półmiski do placków, kompletne serwisy do herbaty i kawy itp.

Sprzedawać się mające przedmioty obejrzeć można we wtorek.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

Aukcya drzewa.

W środę dnia 2. Grudnia r. b. w południe o godzinie 11. sprzedawać będę nad tamą garbarską przy moście śluzowym

różne sosnowe kanciaste drzewo

w pojedyńczych partyach a to przez publiczną licytacyą najwięcéj dającemu za gotówkę.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

Pensyonat.

Podpisany ofiaruje się do przyjęcia synów zamiejscowych rodziców w czasie odwiedzania szkół do siebie na pensyą. Zajęcie się tymiż pod każdym względem sumiennie, stósowne udzielanie pomocy działającéj na rozwijanie władz umysłowych, przyjacielskie obchodzenie się ku uprzyjemnieniu pobytu, baczność na moralne prowadzenie i powodzenie się, wszystko to będzie usilném staraniem, aby przyjętym obowiązkom zadosyć uczynić.

Płaca za pensyą według wymagalności, jest rozmaita, najmniejsza zaś wynosi rocznie 160 Tal. w ratach kwartalnych z góry do opłacania.

Wrocław, w Listopadzie 1857.

Dr. phil. Schummel,
Klosterstrasse 86. na dole.

Księgarnia N. Kamieńskiego i Spółki w Poznaniu wskaże guwernantkę.

Tous les médicaments **homéopatiques** preparés avec la plus scrupuleuse loyauté, en boîtes de poche, en boîtes portefeuilles, en pharmacies portatives etc. se trouvent dans la Pharmacie F. Reichelt à Breslau. (Correspondance française.)

Szanownéj Publiczności mam honor donieść o mojém osiedleniu się w mieście tutejszém.

Swarzędz. **W. Höfig,** mularz.

WYPRZEDAŻ NA GWIAZDKĘ.

Aby szanownym osobom od nas kupującym podać sposobność do udzielenia tanich podarunków na gwiazdkę, odłożyliśmy wielką ilość wszelkich naszych towarów, które polecamy po nader tanich cenach.

Poznań, dnia 1. Grudnia 1857.

Meyera Falka Następcy.

Zniżone ceny na bóty

u

21. F. Caldaroli, 21.
w Hôtelu Drezdeńskim

Przez osobisty zakup skór na ostatnim jarmarku, jestem w możności sprzedawania **obstalowanych** jako też **gotowych bótów** po zniżonych lecz **stałych cenach.**

Na podarki bożego narodzenia polecam co tylko odebrane **z Paryża, cudnéj piękności rzeczy alabastrowe i marmurowe, urządzone do robót kobiecych,** daleko tańsze, od tak nazwanych »Papeteryi,« w cenie od **15 Sgr.** do **10 Tal.**

H. Klug, Fryderykowska ulica 33.

W Poznaniu przy Rynku Nr. 88. pierwsze piętro zupełna wyprzedaż męzkich futer, kożuchów, fussaków, różnych skór, garderoby z futrem, butów z futrem, damskich futer, płaszczy, kołnierzy, peleryn, muf i t. d. według jak najniższych cen kupna. Obstalunki robót kuśnierskich, to jest podszycie futer męzkich i damskich, reparacye i czyszczenie różnych futer, chętnie uskuteczni się w miejscu jak zwyż

PUBLICANDUM.

Z polecenia Prześwietnego Konsystorza Jeneralnego Arcybiskupiego będę w dniu 28. Grudnia r. b. z rana o godzinie 10téj w boru plebańskim w **Potarzycy** pod Jarocinem 400 dębów balkowych przez publiczną licytacyą na plebanii w Potarzycy sprzedawał.

Warunki sprzedaży są u podpisanego i w czasie licytacyi w Potarzycy do przejrzenia.

Borek, dnia 30. Listopada 1857.

X. Wolniewicz, Dziekan.

Podpisani polecają wielki dobór achromatycznych szkieł operowych wszelkiéj wielkości, jak najgustowniéj oprawnych. Szkła takowych są dobrane według reguł optyki, obrobione i ślifowane dokładnie; są one oraz tak dla krótkowidzących, jako téż dla słaby wzrok mających urządzone. Daléj polecamy

Okulary konserwacyjne

z niebieskiémi szkłami, do czytania, pisania, robót ręcznych i do dalekiego widzenia służące, szczególniéj dla osób zniewolonych pracować wiele i ciągle wieczorami przy lampach, wzmacniają one wielce wzrok; niemniéj Barometry i Termometry. Zamiejscowe polecenia natychmiast będą uskutecznione.

Bracia Pohl, optycy,
ulica Wilhelmowska Nr. 9.
vis-à-vis Myliusa Hôtelu de Dresde.

Skład mój najliczniéj zaopatrzony, mianowicie

płaszczyki dla dam
kabaty dla dam i dzieci } w najnowszych materjach

mantyle aksamitne, moiréeantique, atłasowe i inne w rozmaitych kolorach,

mantyle czarno-jedwabne i koronkowe,

polecam do łaskawego uwzględnienia. Modele zupełnie nowe. Ceny tanie.

Antoni Schmidt.

W domu przy ulicy Wilhelmowskiéj Nr. 17. jest do wynajęcia, od 1. Stycznia 1858. lokal, dotychczas na magazyn fortepianów zajęty. Bliższa wiadomość tamże.

Angielskie welurowe kobierce, (okrycia na pulty, podkładki do łóżek i kanap, kobierce salonowe i welura do obłożenia całych pokoi),

Angielskie i krajowe materye do pokrycia podłogi, po różnych cenach i we wszelkiéj szerokości,

Tureckie kobierce rozmaitéj wielkości, poleca w **największym** doborze i po **najtańszych** cenach **Antoni Schmidt.**

Angielskie welurowe kobierce spadły chwilow nieco w cenie i sprzedaję takowe, stosunkowo według wielkości 15 do 60 Sgr. za sztukę taniéj.

Także i w tym roku, od 1. Grudnia począwszy, Królewski Zarząd dóbr narodowych **Wąsosza (Herrnstadt)** będzie sprzedawał barany. Trzoda jest zupełnie zdrową i przez czas długoletniego mego posiadania, zawsze wolną była od kołowrotu (drabru). Barany sprzedawać się mające, odznaczają się wzrostem, siłą i innymi szlachetnymi przymiotami.

Ekonomia narodowa w Wąsoszu powiat Górski (Guhrau).

Ludwik Bullrich, Radzca ekonomiczny.

Zdatnego ekonoma wskaże księgarnia N. Kamieńskiego i Spółki w Poznaniu.

PHOTOGÈNE

jasno i oszczędnie palący się, sprzedaję kwartę po $11\frac{1}{2}$ **Sgr.**

Adolf Asch, Zamkowa ulica 5.

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr.
	najniższy	najwyż.		
23. Listop.	— 6,0°	— 1,5°	27″ 9, 2‴	Poł. zachod.
24. »	— 2,0°	+ 2,7°	27″ 5, 6‴	Połud. wsch.
25. »	+ 2,3°	+ 7,0°	27″ 6, 0‴	Półn. zach.
26. »	+ 2,0°	+ 3,5°	27″ 6, 5‴	Półn. wsch.
27. »	— 1,2°	— 0,0°	27″ 9, 0‴	Półn. wsch.
28. »	— 1,0°	— 0,0°	27″ 9, 8‴	Półn. wsch
29. »	— 2,0°	+ 0,6°	27″10, 0‴	Półn. zach.